

Χρήσιμες οδηγίες για τούς ἐνηλίκοις
ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ βαπτισθοῦν Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι.

Τὰ τελευταῖα χρόνια καὶ ἰδιαίτερα μετὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν συνόρων τῶν χωρῶν τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ καὶ γειτόνων χωρῶν πολλοὶ ἀδελφοί μας ἐπιθυμοῦν νὰ βαπτισθοῦν Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι καὶ νὰ ἐνταχθοῦν στὴν Ἐκκλησία μας. Αὐτὴ θὰ πρέπει νὰ εἶναι βεβαίως μία ἐλεύθερη ἀπόφαση καὶ νὰ μὴν στηρίζεται σὲ ἰδιοτελὴ κριτήρια ἢ γιὰ λόγους «ἐνταξης» στὴν κοινωνία μας. Ἀποτελεῖ ἄλλωστε μεγάλη ἀπόφαση καὶ θὰ πρέπει νὰ εἶναι μια ξεχωριστὴ στιγμή, ποὺ θὰ σημαδέψει τὴ ζωὴ τους.

Ὁ βαπτισμένος ἀναγεννᾶται πνευματικὰ καὶ γίνεται ἐπισήμως δεκτὸς ὡς μέλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

Τὸ γεγονός αὐτὸ δὲν εἶναι σημασίας ἀπλὰ καὶ μόνο οἰκογενειακῆς. Εἶναι χαρμόσυνο γεγονός γιὰ ὅλη τὴν Ἐκκλησία. Τὸ Βάπτισμα εἶναι ἀπὸ τὰ κυριότερα Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ἀφοῦ ἀφ' ἑνὸς εἶναι τὸ εἰσαγωγικὸ γιὰ τὴ συμμετοχὴ μας σὲ ὅλα τὰ ὑπόλοιπα μυστήρια καὶ ἀφ' ἑτέρου συμβολίζει μὲ τὴν τριπλὴ κατάδυση καὶ ἀνάδυση στὸ ἁγιασμένο νερὸ τὴν τριήμερο Ταφή, εἰς Αἴδου κάθοδο καὶ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας καὶ ἡ συμμετοχὴ ὅποιοιδήποτε σ' αὐτὸ τελεῖ ὑπὸ αὐστηρῶς προδιαγεγραμμένες προϋποθέσεις.

Γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰ μας νοιώθουμε τὴν ἀνάγκη νὰ σᾶς ὑπενθυμίσουμε μερικὰ βασικὰ θεολογικά, ἀλλὰ καὶ πρακτικὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα θὰ σᾶς βοηθήσουν στὴν οὐσιαστικὴ συμμετοχὴ σας στὸ Μυστήριον αὐτό.

Τὸ Βάπτισμα δὲν εἶναι μιὰ ἀπλὴ κοινωνικὴ ἐκδήλωση, κοσμικοῦ μάλιστα χαρακτῆρα. Εἶναι τὸ πρῶτο, βασικὸ Μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ σφραγίδα τῆς Πίστεώς μας. Μὲ τὸ Βάπτισμα ἐξαλείφονται ὅλα τὰ ἁμαρτήματα τοῦ βαπτιζομένου ποὺ ἔτσι καθαρὸς ἀπὸ ρύπου ἐντάσσεται στὸ Σῶμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Τὸ Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος ἀνάγεται στὸν ἴδιον τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστόν, ὁ ὅποιος βαπτίστηκε ἀπὸ τὸν Ἅγιον Ἰωάννη τὸν Πρόδρομον στὸν ποταμὸν Ἰορδάνη. Ἔδωσε δὲ ἐντολὴν στοὺς μαθητὰς του «*Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος*» (Μτθ. 28,19). Ἄλλου μάλιστα ἀναφέρει: «*ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται*» (Μάρκ. 16, 15-16).

Εἶναι ἄλλωστε δόγμα ἀναντίρρητον τῆς πίστεως μας ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στάθηκε μέσον ἀναγκαῖον γιὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ γιὰ τὴν καταλλαγὴν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεόν. Διότι χωρὶς αὐτὸν δὲν ἦταν δυνατόν νὰ συμφιλιωθεῖ ποτὲ μὲ τὸν Θεὸ ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ ἦταν ἀνάγκη νὰ μένει στοὺς αἰῶνες ἀδιάλλακτος ἐχθρὸς του. Γιὰ νὰ ὑπάρχει πάντα στὴ μνήμη τῶν ἀνθρώπων ἡ εὐεργεσία αὐτῆ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον, τόσο ὁ Κύριος ὅσο καὶ οἱ Μαθητὰς Του καὶ οἱ θεοφόροι Πατέρες διέταξαν νὰ γίνεται ἀναγκαίως καὶ ἀπαραιτήτως ὁ τύπος καὶ ἡ εἰκόνα τοῦ θανάτου τούτου σὲ κάθε Μυστήριον. Ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν ὁ τρόπος καὶ ὁ τύπος τοῦ Δεσποτικοῦ θανάτου ἐνεργεῖται στὸ Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος μὲ τρεῖς καταδύσεις.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ βαπτίσματος ὁ βαπτιζόμενος τυπικῶς καὶ συμβολικῶς ἀποθνήσκει καὶ συνθάπτεται μὲ τὸν Χριστὸν στὸ νερὸν τοῦ Βαπτίσματος. Λέει ὁ Ἀποστόλος Παῦλος: «*ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν, συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον*». Γιὰ τὸν συμβολισμόν λοιπὸν τοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γίνονται τρεῖς καταδύσεις καὶ μάλιστα πλήρεις. Καὶ γι' αὐτὸ οἱ Ὀρθόδοξοι τελοῦμε μὲ πλήρη τριπλὴν κατάδυση τὸ Βάπτισμα (ὅπως ἄλλωστε τὸ δέχθηκε καὶ ὁ Κύριος στὸν Ἰορδάνη) καὶ ὄχι μὲ ραντισμὸν ὅπως οἱ Παπικοὶ-Ρωμαιοκαθολικοί.

Τὸ Βάπτισμα εἶναι ἀπαραίτητον γιὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου ἀφοῦ ἀποτελεῖ τὸ πρωταρχικὸν μέσον δικαίωσης καὶ εἰσόδου τοῦ ἀνθρώπου στὸν χῶρον τῆς θείας χάριτος. Γι' αὐτὸ καὶ

ἡ Ἐκκλησία καθιέρωσε ἀπὸ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνες τὸν νηπιοβαπτισμό. Σ' αὐτὸ βεβαίως συνετέλεσαν καὶ ἄλλοι λόγοι ὅπως γιὰ παράδειγμα ἡ ἀυξημένη παιδικὴ θνησιμότητα ἢ τὸ νὰ μὴν στεροῦνται τοῦ Παναγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου παιδιὰ βαπτισμένων, χριστιανῶν γονέων.

Ἡ Ἐκκλησία κατηχεῖ στήν πίστη τοὺς ἐνηλίκους, ὅπως ἔκανε καὶ στοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνες καὶ ἔπειτα προχωρεῖ στὸ Βάπτισμα. Ἐπίσης ἀπαιτεῖ τὴν ὑπαρξὴ Ἀναδόχου (δηλ. τοῦ Κουμπάρου ἢ Νονοῦ) ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ εἶναι ἐνήλικας καὶ ὁμολογεῖ μαζί μὲ τὸν βαπτιζόμενο ἐνήλικα πίστη στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἀναλαμβάνει δηλαδὴ ἔργο ἐγγυητοῦ, ὁμολογητοῦ καὶ κατηχητοῦ ἀπέναντί της γιὰ τὴν ὀρθόδοξη πίστη τοῦ ὑποψηφίου χριστιανοῦ.

Ἀνάδοχος λοιπὸν δὲν δύναται νὰ εἶναι:

- α) ὁ ἀλλόθρησκος (μουσουλμάνος π.χ.) ἢ ὁ ἑτερόδοξος (Ρωμαιοκαθολικὸς ἢ Προτεστάντης κλπ.) καὶ
- β) ὁ ἀρνητὴς ἢ ὁ ἄθεος.

Ἀπαγορεύεται ἐπίσης νὰ εἶναι Ἀνάδοχος ἐκεῖνος ποὺ ἔχει τελέσει μόνο πολιτικὸ Γάμο καὶ τοῦτο διότι λογίζεται ὡς ἀρνητὴς. Πῶς κάποιος, ὁ ὁποῖος ἀπορρίπτει (γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο) ἓνα ἀπὸ τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, ἀποδέχεται κάποιον ἄλλο;

Ὁ Ἀνάδοχος - νονὸς πρέπει νὰ προσφέρει:

Λευκὰ ἐνδύματα γιὰ τὸν βαπτιζόμενο. Πρέπει νὰ εἶναι λευκὰ διότι ὁ βαπτισθεὶς ἀναδύεται ἀπὸ τὴν κολυμπήθρα πνευματικὰ καθαρὸς, γι' αὐτὸ ὀνομάζεται καὶ νεοφώτιστος. Αὐτὸ πρέπει νὰ καταδεικνύουν καὶ τὰ ροῦχά του, τὸν πνευματικὸ φωτισμὸ ποὺ δέχθηκε.

-Μιὰ ἄσπρη πετσέτα χεριῶν καὶ μιὰ ἄσπρη μεγάλη πετσέτα.

-Ἐνα μπουκάλι ἐλαιόλαδο (καὶ ὄχι ἄλλου τύπου). Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ εὐλογεῖται, ἐὰν περισσέψει χρησιμοποιεῖται γιὰ τὸ ἄναμμα τῶν κανδηλιῶν καὶ δὲν πρέπει νὰ καταναλίσκεται ἄλλοῦ, ὅπως π.χ. στὸ φαγητό.

-Λιβάνι.

-Ένα σταυρό.

-Ένα σαπούνι.

-Τρία κεριά για την κολυμβήθρα και την λαμπάδα του νεοφώτιστου τὰ ὁποῖα, ὅπως καὶ τὰ μαρτυρικὰ (για λόγους πὸ ἀναφέρονται παρακάτω) δὲν πρέπει νὰ φέρουν ἀνοίκειους στολισμοὺς.

-Τὰ «μαρτυρικὰ» εἶναι αὐτὰ πὸ μοιράζονται στοὺς προσκεκλημένους καὶ καρφιτσώνονται στὸ πέτο. Αὐτά, ὅπως δείχνει καὶ ἡ ἔτυμολογία τῆς λέξεως, μαρτυροῦν τὸ Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος πὸ συνέβη. Πρέπει νὰ εἶναι χριστιανικὸ σύμβολο, δηλαδὴ νὰ εἶναι μόνο ὁ Σταυρὸς ἢ ἔστω μενταγιὸν μὲ τὴν Παναγία ἢ κάποιον Ἅγιο.

Θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ γνωρίζουμε ὅτι δὲν ὑπάρχουν στὴν Ἐκκλησία κατηγορίες Μυστηρίων. Τὰ φῶτα ἢ ὁ κλιματισμὸς ἀνήκουν σὲ ὅλους καὶ χρησιμοποιοῦνται ἀνάλογα μὲ τὶς συνθῆκες.

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Μυστηρίου ὅλοι οἱ παριστάμενοι ὀφείλουν νὰ στέκονται προσευχόμενοι, μὲ προσοχή, ἡσυχία καὶ εὐλάβεια, χωρὶς φωνασκίες καὶ ἄλλες ἀταξίες.

Ὁ στολισμὸς μὲ ἄνθη (ἐὰν θὰ ὑπάρξει) νὰ εἶναι διακριτικὸς καὶ ὄχι ἐξεζητημένος. Ἐπίσης ἡ διακριτικότητα θὰ πρέπει νὰ ἰσχύσει καὶ γιὰ τὴν εἰκονοληψία τοῦ Μυστηρίου. Τὰ πολλὰ φῶτα καὶ ἡ «σκηνοθεσία» ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν ἱερότητα τοῦ χώρου ἀλλὰ καὶ τὸ Μυστήριον.

Ἡ πετσέτα, τὰ ἐσώρουχα, τὰ ροῦχα ἀλλὰ καὶ ὅτιδήποτε ἄλλο χρησιμοποιήθηκε στὸ σκούπισμα ἢ πλύσιμο τοῦ νεοφώτιστου καὶ ἀπορρόφησε τὸ ἁγιαστικὸ ἔλαιον ἢ τὸ Ἅγιον Μῦρον θὰ πρέπει μετὰ τὴν βάπτισιν νὰ πλυθοῦν σὲ νερὸ μὴ στάσιμο (θάλασσα, ποτάμι ἢ ρυάκι). Σὲ περίπτωσιν πὸ κάτι δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ κοντά, τότε τὸ νερὸ αὐτὸ καθὼς καὶ τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ πρῶτον πλύσιμον τοῦ νεοφώτιστου θὰ πρέπει νὰ

συγκεντρωθεῖ καὶ νὰ χυθεῖ στὸ μέρος ὅπου ἀποχετεύονται καὶ τὰ νερὰ τῆς Κολυμβήθρας (χωνευτήρι).

Ὁ νεοφώτιστος θὰ πρέπει νὰ μεταλάβει καὶ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων στὴν πρώτη ἐπομένη εὐκαιρία ἀλλὰ καὶ σὲ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα (καὶ ὄχι μόνο τρεῖς φορές ὅπως συνηθίζεται νὰ λέγεται).

Πρὸς ἀποφυγὴ παρεξηγήσεων ἢ καὶ συγχύσεων περὶ τῆς πνευματικῆς συγγενείας θὰ πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι πνευματικὴ συγγένεια δημιουργεῖται μόνον μεταξὺ τοῦ ἀναδόχου καὶ τῆς ἀναδεκτῆς καὶ τῶν γονέων της. Δηλαδή ἀπαγορεύεται ὁ γάμος μεταξὺ τους. Γιὰ παράδειγμα ὁ ἀνάδοχος δὲν δύναται νὰ παντρευτεῖ τὴν ἀναδεκτὴ του (τὸ βαφτηστήρι του) ἢ τὴν μητέρα της. Πνευματικὴ συγγένεια μεταξὺ τῶν ἀναδεκτῶν (βαπτιστηρίων) ἑνὸς ἀναδόχου (νονοῦ) δὲν ὑπάρχει. Μὲ ἀπλὰ λόγια δὲν ὑπάρχει κώλυμα στὸ νὰ βαπτίζει κάποιος παδιὰ διαφορετικοῦ φύλου.

Ὅταν κάποιος ἐνήλικος ἐπιθυμεῖ νὰ βαπτισθεῖ συμπληρώνει στὴν Ἐνορία του αἴτηση, ὅπου ἀναφέρει ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ Χριστιανὸς Ὁρθόδοξος. Αὐτὴ ἡ αἴτηση διαβιβάζεται ἀπὸ τὸν ἐφημέριο στὴν Ἱ.Ἀρχιεπισκοπὴ, ἡ ὁποία ὀρίζει τὸν Κατηχητὴ του. Ἐκεῖνος εἶναι πού θὰ κατηχήσει τὸν ὑποψήφιο Χριστιανὸ καὶ θὰ ἀποφασίσει πότε θὰ εἶναι ἕτοιμος νὰ βαπτισθεῖ.

Μετὰ τὴν τέλεση τοῦ Βαπτίσματος ὁ νεοφώτιστος λαμβάνει Βεβαίωση, ἡ ὁποία θὰ χρησιμοποιηθεῖ ὅπου ἀπαιτηθεῖ στὸ μέλλον.

Τὸ ὄνομα κατὰ τὴν Βάπτισμα παραμένει τὸ ἴδιο. Σὲ περίπτωση πού ὁ βαπτιζόμενος ἐπιθυμεῖ κάποιο ἄλλο, συμπληρώνει υπεύθυνα δήλωση μὲ θεωρημένο τὸ γνήσιο τῆς ὑπογραφῆς καὶ γιὰ νὰ ἰσχύσει θὰ πρέπει νὰ ἐκδοθεῖ δικαστικὴ ἀπόφαση ἀπὸ τὸ ἀρμόδιο Πρωτοδικεῖο.

Ἐλπίζουμε πὼς μὲ τὰ ἀνωτέρω ἀναφερόμενα σᾶς δόθηκαν κάποιες ἀπαραίτητες ὁδηγίες ἐνῶ συνάμα σᾶς λύθηκαν καὶ κάποιες ἀπορίες.

Σᾶς εὐχόμαστε λοιπὸν ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἐνισχύει καὶ νὰ σᾶς σταθεροποιεῖ στὴν ἀπόφασή σας νὰ προσέλθετε στὴν Ὀρθόδοξο πίστι.

Γιὰ περισσότερες πληροφορίες ἢ ἐνδεχόμενες ἀπορίες ἐπικοινωνήσατε μὲ τὸ τηλέφωνο τοῦ Ἰ.Ναοῦ: 210-8212667.